

LABek azken asteetan EAEko hainbat eskualdetan eskola garraioan izan diren murrizketak salatzen ditu

2026-2027 ikasturte hasieran eskola garraioaren murrizketen inguruan hainbat eskola komunitatek egindako salaketa publikoek eta abiatutako mobilizazioek agerian utzi dute egiturazko arazoa. Oianguren ikastetxeko komunitateak eta Zaldibiko gurasoek abiatutako protestak edota Plentziako Eskola Publikoko guraso elkarteak plazaratutako salaketak dira horren adibide.

Biztanleria gutxiko eremuetan, Arabako Lautadan kasu, Eusko Jaurlaritza lineak bateratzen hasi da. Erabaki honek ibilbideak desagerrarazten ez dituen arren, bidaiak askoz luzeagoak eta nekagarriagoak egiten ditu, honek ikasleengan duen eraginarekin negatiboarekin; ikasleen ongizatean eta ikaskuntza prozesuan, besteak beste.

Alabaina, kezka hau ez da berria. Azken ikasturteetan hainbat izan baitira desagertutako ibilbide edota geralekuak, eta guzti honek lanpostuen galera ekarri du. Aldi berean, erabaki horiek eragin zuzena dute ikasle, familia eta hezkuntza zerbitzuaren kalitatean. Haur Hezkuntzatik hasi eta Batxilergora arteko ikasle eta familiak jotzen ditu bete betean honek, eta are gehiago kaltetzen ditu premia bereziak dituzten ikasleak. LAB sindikatuaren aburuz, Imanol Pradales buru duen gobernuak zerbitzu publikoen kudeaketa murriztailearen beste adibide baten aurrean gaude. Eskola-garraioa ez da bigarren mailako zerbitzua: hezkuntzarako sarbidea eta ikasleen eskubideak bermatzeko funtsezko tresna da, bereziki landa-eremuetan eta biztanleria sakabanatua duten udalerrietan.

Egiturazko arazo honek hainbat iturri ditu. Alde batetik 164/2023 Dekretuaren aplikazio zurrundago. Dekretuak dio eskola garraio espezifikorako eskubidea izateko ikasleak ikastetxeetatik gutxienez 4 kilometrora bizi behar duela, kontuan izan gabe tokian tokiko ezaugarri edo bestelako aldagaiak. Beste kasu batzuetan, garraio publiko alternatiboa egotea jotzen du Eusko Jaurlaritzak eskola-garraio espezifikoa ez eskaintzeko argudio gisa, ibilbideen segurtasuna edota garraio publikoaren saturazioa kontuan izan gabe. Guzti horri, zerbitzuaren lizitazioetan egon diren arazoak gehitu behar zaizkio. Izan ere, hainbat ibilbide esleitu gabe geratu dira.

Zentzu honetan, LABentzat onartezina da Hezkuntza Sailak hain garrantzitsua den zerbitzu publiko bat beren onura besterik bilatzen ez duten enpresa pribatuen eskuetan uztea. Eskola-garraioa oso sektore feminizatua da, emakumeek* kontratu eta lanaldi partzialekin eta lan baldintza prekarioetan jarduten dute. Une honetan, euren lan baldintzak duintzeko borrokara loturik daude. Eskola garraioa defendatzea, lan baldintzak duintzeko borroka baino gehiago da, zerbitzu publikoak defendatzea da.

Guzti honen aurrean LAB sindikatuak Begoña Pedrosaren Hezkuntza Sailari lehenbailehen arazoari konponbidea eman diezaion eskatzen dio, betiere alde soziala zein hezkuntza komunitatea aintzat hartuta. Gainera, sindikatuak adierazi du azken urteetan arazo honi lotuta egin den enpleguaren suntsiketaren aurrean gogor erantzungo duela. Halaber, babes osoa adierazi nahi die kaltetutako hezkuntza komunitateei eta elkarrekin lan egiteko prestasuna adierazten die familia eta udalei.